

Västra muren, Jerusalem.

Stockholm den 15 juni 2015.

Kära vänner!

Detta är väl första gången som nyhetsbrevet skickas ut från Stockholm. Det kräver en förklaring, och i den förklaringen vill jag också be om ursäkt för att det dröjt så länge sedan jag skrev till er förra gången, för detta är ju faktiskt det första rundbrevet i år. Därför är det inte underligt att flera har hört av sig och undrat om deras adress möjligen kommit bort i hanteringen. Men nu får ni äntligen en bekräftelse på att ni både finns på adresslistan och i mina tankar.

Mycket har hänt i år och under hela det år som snabbt förflutit sedan jag fyllde 65 år, och när jag nu ser tillbaka på det, kan jag utan vidare konstatera att det varit ett av de mest intensiva i hela mitt liv. På äldre dagar brukade min mor säga med ett leende: "Inga har så mycket att göra som pensionärerna". Hon sa det både med allvar och med viss ironi. För visst kan det väl vara så att livet som pensionär blir mycket intensivt. Då vill vi hinna med allt det där som vi längtat efter att göra men tvingats skjuta upp på grund av det vanliga arbetet. Det kan gälla barn och barnbarn, studier, resor, fritidsintressen och allehanda aktiviteter.

Soluppgång över Golan vid Genesarets sjö.

Men det kan ju också vara så att man gärna vill fortsätta arbeta om man har ett arbete som känns meningsfullt och som inte är tyngre än att man orkar med det. Själv känner jag att jag, så länge jag får ha hälsa och krafter, gärna fortsätter med det som gett mitt liv en så djup mening.

Att det blivit så mycket det senaste året beror på att jag till stor del fortsatt som förut samtidigt som nya och ganska omfattande uppgifter kommit till. Det gäller först och främst min undervisning i Hong Kong. Som jag tidigare berättat, har jag blivit ombedd att hjälpa till och bygga upp ett master program i judaistik (*Classical Judaism*) vid *Lutheran Theological Seminary (LTS)*, som har ett upptagningsområde i hela Sydostasien och som stöder kyrkor och teologiska seminarier i Bangladesh, Indonesien, Filippinerna, Kambodja, Kina, Laos, Malaysia, Myanmar, Nepal, Sri Lanka, Taiwan, Thailand och Vietnam. På LTS studerar alltså många blivande lärare, präster och teologer från länder där de kristna i växande grad utgör en förföljd minoritet som är i stort behov av hjälp och kontakter med kristna i andra länder.

Nu kan jag se tillbaka på mitt första läsår där och kan då bara bekräfta vad jag kände när jag fick denna förfrågan - vilken underbar uppgift och utmaning att få dela med sig av sina kunskaper och erfarenheter från alla år i Jerusalem till denna del av världen!

Även om jag endast har varit där i fyra omgångar, har mina kurser och uppföljningen av dessa kommit att prägla mycket av det förflutna året. Det gäller hemuppgifter, handledning och korrespondens mellan kurserna samt förberedelser inför nästa undervisningsblock. Utöver undervisningen på LTS har jag också haft glädjen att predika och gästföreläsa på andra ställen i Hong Kong. Kort sagt, jag har upplevt att jag på olika sätt fått bära med mig Jerusalem till Fjärran Östern.

Någon kanske undrar hur stort intresset kan vara för judendomen i en värld där så få judar bott och som så lite präglats av det judiska. Man kunde ju tänka att judar och judendom var något lika avlägset där som buddhismen och taoismen är i vår del av världen.

I det avseendet skiljer sig emellertid judar och judendom från andra folk och religioner. Avsaknaden av judar har exempelvis sällan utgjort något hinder för antisemitismens framfart. Det har snarare varit så, att antisemitismen frodats som bäst i länder där det knappast funnits några judar alls. Det beror på att de antisemitiska föreställningarna är grundade i fördomar och fantasier och därför mår bäst när dessa inte konfronteras med verkligheten. Många som aldrig mött en enda jude vet ändå "hur judar är". De antijudiska kyrkmålningarna på medeltiden och judesuggan i Uppsala domkyrka - och i många medeltida katedraler - kom till utan att vare sig konstnärerna eller de som såg deras verk någonsin hade sett en enda jude i verkligheten.

För att ta ett mera näraliggande exempel: med tanke på att det endast fanns 0,8 % judar i Nazityskland, kände ytterst få tyskar några judar när Hitler - till massornas jubel - proklamerade att "judarna är vår olycka".

Får på Saligprisningarnas berg vid Genesarets sjö.

Långt före 30-talet hade antisemitismen kommit att ingå i det europeiska "kulturarvet", det vill säga den hade blivit en del av ett tankemönster som blivit så självklart att de flesta inte längre var medvetna om det. Som svenskar kan vi ju fundera över varför uttrycket "en riktig jude" låter så annorlunda jämfört med "en verklig kristen".

På denna punkt märker jag dock en tydlig skillnad gentemot Sydostasien. I jämförelse med Europa verkar där finnas mycket lite av detta antisemitiska tankegods. Nu arbetar jag ju på en teologisk högskola, vars lärare och studenter är kristna. Bland dem möter jag ett djupt intresse för judendomen. Det är inte förvånande med tanke på att den kristna tron började som en inomjudisk rörelse och att såväl Nya testamentet som den kristna läroutvecklingen inte bara bygger på "Gamla testamentet" utan även på den judiska förståelsen av Bibeln. Därför är judendomen ingen "främmande religion" utan en omistlig del av kristendomen. Ofta har judendomen framställts som kristendomens motsats, vilket är huvudorsaken till det vi nyss nämnde om antisemitismen som en del av det europeiska tankemönstret. Men samtidigt har kristendomen också varit bärare av en positiv bild av judarna i den mån som den varit medveten om sitt judiska ursprung och sina judiska rötter. I nästa nyhetsbrev kommer jag att skriva mera om detta, eftersom vi i höst firar 50-årsjubileet av en banbrytande händelse som i högsta grad har att göra med återupptäckten av denna organiska förbindelse mellan judar och kristna.

Det är framför allt denna positiva aspekt av de judisk-kristna relationerna som jag möter i Hong Kong. Visst finns det fördomar som främst grundar sig på en oreflekterad läsning av vissa texter i Nya testamentet, till exempel om fariséerna och rättegången mot Jesus, men den vilja och förmåga att ompröva invanda tankegångar som jag möter hos mina studenter utgör en ständig källa till glädje.

Jag vill också nämna ytterligare en positiv faktor som bidrar till det stora intresset för judendomen i jämförelse med vad jag märker på många håll här hos oss. Tyvärr har Mellanösternkonflikten under senare år alltför ofta kommit att förgifta inställningen till judiska studier och judisk-kristna relationer. Det verkar på vissa som om detta viktiga ämne inte skulle gå att studera utan att det ständigt sätts i relation till den pågående konflikten mellan palestinier och israeler. Det leder ofta till ett ointresse eller rentav till en negativ attityd till allt som har att göra med judar och judendom. Inte sällan identifieras judendomen då med en viss israelisk politik, och det är svårt att frigöra sig från tanken att det är de gamla antijudiska stereotyperna som på nytt dyker upp i förnyad form.

Bouganvillan blommor i Israel!

I det avseendet är det en positiv upplevelse att märka hur mina kolleger och studenter befinner sig utanför den europeiska kulturkretsen. Högskolan är noga med att hålla sig till ämnet och betonar att det inte får förvandlas till en politisk debatt. I slutet av september återvänder jag till Hong Kong för det nya läsårets första kurs.

Men nu vill jag återknyta till inledningen av detta brev. För första gången sedan ungdomen har jag nu skaffat mig ett eget boende i Sverige. Min bror och svägerska säljer i dessa dagar barndomshemmet där jag bott sedan min mor gick bort 2010. Eftersom jag stått i Stockholms bostadskö sedan 2005 kunde jag nyligen få en hyreslägenhet i Räcksta utanför Stockholm. Den blir alltså min fasta punkt när jag är i Sverige.

Utöver det andra under våren har jag alltså även haft en flyttning, vilket också får ingå i förklaringen till min långa tystnad. Men arbetet med Jubileumsfonden fortsätter med nyhetsbrev och undervisning både i Sverige

och internationellt. Allt hänger på den stora välsignelse som ligger i god hälsa och ert trofasta stöd, som jag så ofta och på olika sätt får anledning att tänka på med tacksamhet.

Den 25 maj hölls ett sammanträde med Jubileumsfondens styrelse. Dess mångårige ordförande Börje Hedman hade uttryckt sin önskan att överlåta sitt uppdrag som styrelseordförande åt någon annan. Vi beklagar givetvis detta men framför allt känner vi stor tacksamhet mot Börje för det outröttliga arbete han utfört för Jubileumsfonden. Börjes stora administrativa och ekonomiska kunskaper tillsammans med hans djupa engagemang för de frågor som står i centrum för fondens verksamhet har inneburit ett oskattbart stöd för mig personligen. För många av er har Börje också blivit en personlig vän genom att han funnit sin stora glädje i att hålla kontakt med er som på olika sätt stöder fondens arbete.

Till vår tröst kan jag dock berätta att vi också i fortsättningen kommer att få glädje av Börjes mångfaldiga kvalifikationer, eftersom han stannar kvar som styrelseledamot. Ett stort tack för allt Du gjort och betytt för så många, käre Börje!

Till Börjes efterträdare valdes från 1 augusti den relativt nyblivne styrelseledamoten Bengt Doyle. Han har varit auktoriserad revisor med specialinriktning på ideella organisationer och stiftelser och har även tjänstgjort som revisor i ett stort antal kyrkor och församlingar. Att han haft ett livslångt engagemang för det som är fondens uppgifter och målsättning gör att han besitter en liknande kombination av administrativ skicklighet och teologisk känslighet som gjort Börje till en så idealisk ordförande. Välkommen att leda styrelsens arbete, käre Bengt!

Jaffaporten.

Välkommen säger vi också till ytterligare två nya styrelseledamöter - makarna Lars-Åke Spånberger (ordinarie) och Dagny Ståhlberg (suppleant). Dagny är docent och överläkare och Lars-Åke präst i Svenska kyrkan. Både har synnerligen aktivt deltagit i fondens arbete under många år.

Vi vill även tacka fondens bokdistributör, Anita Taranger, som är kvar i styrelsen men som nu överlämnar sitt specialuppdrag till Lars-Åke Spånberger. Tack, kära Anita, för den viktiga tjänsten under många år! Böcker beställs alltså i fortsättningen hos Lars-Åke på Industrigatan 14, 112 46 Stockholm, eller via e-postadressen larspa@bredband.net, tel. 073-038 38 48.

Äntligen börjar vår ljuva sommartid visa sitt bästa ansikte för oss. Själv kommer jag att tjänstgöra under midsommarhelgen i vår församling i Jerusalem. Var ni än befinner er, önskar jag er en riktigt fin midsommarhelg och därefter många sköna sommardagar!

Med de varmaste hälsningar,

Er tillgivne,

Göran Larssons jubileumsfond för judisk-kristna relationer:

Adress i Sverige: Ullångergatan 7, 162 54 Vällingby
E-postadress: goran.larsson@judiskkristnarelationer.se
Hemsida: www.judiskkristnarelationer.se
PlusGiro (Postgiro): 195 85 45-4
Bankgiro: 5374-4249
Bank: Nordea
Ibannummer: SE17 9500 0099 6042 1958 5454
BIC eller Swiftkod: NDEASESS